

STANOWISKO Nr 11/19/VIII
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 28 czerwca 2019 r.

**w sprawie interpretacji art. 10 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach
lekarza i lekarza dentystry w zakresie ustalania 5-letniego okresu
niewykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry**

Naczelna Rada Lekarska, mając świadomość problemów jakie występują w związku z interpretacją art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry w zakresie ustalania 5-letniego okresu niewykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, oraz uznając za konieczne dokonanie interpretacji tego pojęcia w celu jednolitego stosowania przez wszystkie okręgowe rady lekarskie, przy uwzględnieniu w szczególności przepisów:

- art. 2 i 50a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2019 r. poz. 537, z późn. zm.),
- art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1, art. 6 i 12 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.),
- art. 17 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646 z późn. zm.),
- art. 25 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 1127),
- art. 95b ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 499),
- art. 9 i 11 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1155 z późn. zm.),
- art. 157 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52 z późn. zm.),
- art. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 123 poz. 849 z późn. zm.),

- art. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 736 z późn. zm.),
- art. 11 i 323 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.),
- art. 56 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645),
- art. 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 z późn. zm.),
- art. 6 ustawy z dnia 11 września 2003 r. służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 330 z późn. zm.),
- art. 28 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161),
- art. 28 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313 z późn. zm.),
- art. 31 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147 z późn. zm.),
- art. 26 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1542 z późn. zm.),
- art. 48 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. ustawa o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2387 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r., - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.), zajmuje następujące stanowisko:

1. Za wykonywanie zawodu lekarza, lekarza dentystry uznaje się wykonywanie czynności zawodowych określonych w art. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, w tym także stwierdzanie zgonu i wykonywanie badań pośmiertnych oraz wykonywanie funkcji biegłego sądowego z zakresu medycyny.
2. Lekarz posiadający prawo wykonywania zawodu wykonuje czynności zawodowe określone w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, w ramach działalności leczniczej wykonywanej przez podmiot leczniczy lub inne

zadania zawodowe nie objęte działalnością leczniczą w ramach działalności innego uprawnionego podmiotu w następujących formach:

- 1) na podstawie umowy o pracę;
- 2) stosunku pracy na podstawie powołania;
- 3) na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem leczniczym lub innym uprawnionym podmiotem, w tym: umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy cywilnej z własnym pracownikiem, umowy o szkolenie;
- 4) umowy cywilnoprawnej o szkolenie;
- 5) na podstawie stosunku służbowego, powołania do służby wojskowej, w tym również poza granicami państwa lub wyznaczenia na stanowisko służbowe, jako żołnierz lub funkcjonariusz;
- 6) na warunkach stypendialnych jako uczestnik studiów podyplomowych;
- 7) na podstawie porozumienia o współpracy z podmiotem leczniczym;
- 8) na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688) jako wolontariusz;
- 9) jako uczestnik stacjonarnych studiów doktoranckich;
- 10) na podstawie przepisów o odbywaniu studiów lub uczestniczeniu w badaniach naukowych lub szkoleniach przez osoby nie będące obywatelami polskimi

- odpowiednio w podmiocie leczniczym, wyższej uczelni medycznej, instytucie badawczym w dziedzinie nauk medycznych, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w podmiocie uprawnionym do prowadzenia zadań z zakresu promocji zdrowia (w tym urzędach wojewódzkich, centrum promocji zdrowia jednostki samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowej prowadzącej statutową działalność w zakresie promocji zdrowia), jednostkach wojskowych, jednostkach Policji, jednostkach Straży Granicznej lub jednostkach Straży Pożarnej, jednostkach Służby Więziennej i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu lub innych podmiotach niewymienionych w pkt 1-8 uprawnionych do zatrudniania lekarzy, lekarzy dentyków w celu udzielania świadczeń zdrowotnych lub czynności, które są zastrzeżone dla lekarzy i lekarzy dentyków.

3. Lekarz, lekarz dentyśta posiadający prawo wykonywania zawodu może również wykonywać czynności zawodowe określone w art. 2 ustawy o

zawodach lekarza i lekarza dentysty, jako podmiot wykonujący działalność leczniczą, wykonując praktykę zawodową jako jednoosobową działalność gospodarczą, po uzyskaniu wpisu do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, prowadzonego przez właściwą okręgową radę lekarską w formie:

- 1) indywidualnej praktyki lekarskiej;
- 2) indywidualnej praktyki lekarsko-dentystycznej;
- 3) indywidualnej praktyki lekarskiej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład;
- 4) indywidualnej praktyki lekarsko-dentystycznej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład;
- 5) indywidualnej praktyki lekarskiej wyłącznie w miejscu wezwania;
- 6) indywidualnej praktyki lekarsko-dentystycznej wyłącznie w miejscu wezwania;
- 7) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej;
- 8) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarsko-dentystycznej;
- 9) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład;
- 10) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarsko-dentystycznej wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład;
- 11) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej wyłącznie w miejscu wezwania,
- 12) indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarsko-dentystycznej wyłącznie w miejscu wezwania;
- 13) grupowej praktyki lekarskiej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki jawnej albo partner w spółce partnerskiej.

4. Lekarz, lekarz dentysta może wykonywać czynności zawodowe, o których mowa w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty w szczególności

uzasadnionych przypadkach, także za pomocą systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

5. Ustala się, że dokumentami potwierdzającymi wykonywanie zawodu lekarza, lekarza denty, w formach określonych w ust. 2, są:
- 1) w przypadku stosunku pracy - umowa o pracę oraz zaświadczenie od pracodawcy
o pozostawaniu w stosunku pracy albo świadectwo pracy;
 - 2) w przypadku umowy cywilnoprawnej - umowa oraz zaświadczenie wydane przez podmiot, z którym jest zawarta umowa, o realizowaniu (wykonaniu) tej umowy;
 - 3) w przypadku stosunku służbowego, powołania do służby lub wyznaczania na stanowisko służbowe – rozkaz komendanta jednostki organizacyjnej, jednostki wojskowej lub Ministra Obrony Narodowej albo Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Straży Granicznej albo Komendanta Straży Pożarnej o wyznaczeniu na stanowisko;
 - 4) w przypadku odbywania stacjonarnych studiów doktoranckich – zaświadczenie wydane przez uczelnię medyczną o realizowaniu studiów lub świadectwo ukończenia tych studiów;
 - 5) w przypadku odbywania studiów lub uczestniczenia w badaniach naukowych lub szkoleniach przez osobę nie będącą obywatelem polskim - zgoda Ministra Zdrowia na odbywanie określonego kształcenia podyplomowego lub studiów, obejmująca czas i miejsce szkolenia oraz zasady odbywania szkolenia (jako stypendysta, na zasadach odpłatności albo bez odpłatności i świadczeń stypendialnych) oraz zaświadczenie wydane przez podmiot, który prowadzi kształcenie lub studia, o realizowaniu (zrealizowaniu) programu kształcenia lub studiów;
 - 6) w przypadku umowy cywilnoprawnej zawartej przez wolontariusza z podmiotem leczniczym – umowa określająca w szczególności okres, na jaki została zawarta, miejsce udzielania świadczeń zdrowotnych, zakres świadczeń zdrowotnych udzielanych przez wolontariusza, wymiar czasu, w którym wolontariusz udziela świadczeń zdrowotnych oraz zaświadczenie wydane przez podmiot, z którym jest zawarta umowa, o realizowaniu (wykonaniu) tej umowy;

- 7) w przypadku prowadzenia praktyki lekarskiej - zaświadczenie o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz oświadczenie lekarza, lekarza dentystry o wykonywaniu praktyki, w uzasadnionych przypadkach potwierdzone prowadzoną dokumentacją.
- 8) w uzasadnionych wypadkach okręgowa rada lekarska może przyjąć także inne niewymienione w pkt. 1-7 dokumenty potwierdzające faktyczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

6. 5-letni okres niewykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, o którym mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, zostaje przerwany, jeżeli lekarz, lekarz dentystra przed upływem 5 lat podejmie aktywność zawodową, obejmującą udzielanie świadczeń zdrowotnych, prowadzenie prac badawczych w dziedzinie nauk medycznych lub nauczanie zawodu lekarza, lekarza dentystry albo działanie w zakresie promocji zdrowia, realizowaną faktycznie, regularnie i w formach określonych w ust. 2, nieprzerwanie przez okres co najmniej 6 miesięcy w wymiarze 40 godzin miesięcznie, potwierdzoną odpowiednimi dokumentami, o których mowa w ust. 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okręgowa rada lekarska może przyjąć inny okres i wymiar aktywności zawodowej.

7. Za przerwę w wykonywaniu zawodu uznaje się:

- 1) zaprzestanie wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry lub
- 2) wykonywanie czynności zawodowych, o których mowa w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, sporadycznie (rzadko, nieregularnie) lub w znikomym wymiarze lub zakresie (w wymiarze lub zakresie bardzo małym, bez znaczenia dla utrzymania wiedzy i umiejętności praktycznych niezbędnych do właściwego i bezpiecznego wykonywania zawodu) lub
- 3) wykonywanie czynności zawodowych, o których mowa w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry w okresie zakazu wykonywania zawodu orzeczonego tytułem środka karnego przez sąd powszechny lub
- 4) wykonywanie czynności zawodowych, o których mowa w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, w okresie zawieszenia prawa

wykonywania zawodu orzeczonego tytułem środka zapobiegawczego przez sąd powszechny lub prokuratora lub

5) wykonywanie czynności zawodowych, o których mowa w art. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, w okresie zawieszenia prawa wykonywania zawodu orzeczonego przez sąd lekarski lub wynikającego z uchwały okręgowej rady lekarskiej.

8. Przerwy w wykonywaniu zawodu lekarza, lekarza dentysty nie stanowi wykonywanie zawodu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami prawa państwa, w którym lekarz wykonywał zawód lub prawa międzynarodowego.

9. Okręgowa rada lekarska może wezwać lekarza do przedstawienia dokumentów,

w szczególności umów o pracę, związanych z nawiązaniem stosunku służbowego, świadectw pracy oraz umów cywilnoprawnych, dokumentacji medycznej lub innych dokumentów potwierdzających, że wykonywał zawód lekarza w okresie, którego dotyczy postępowanie w sprawie stwierdzenia przerwy w wykonywaniu zawodu wraz z tłumaczeniem dokumentów na język polski, dokonany przez tłumacza przysięgłego.

10. Przerwy w wykonywaniu zawodu lekarza, lekarza dentysty nie stanowi wykonywanie przez lekarza, lekarza dentystę czynności biegłego sądowego, potwierdzone wpisem na listę biegłych sądowych oraz oświadczeniem biegłego sądowego o wykonanych opiniach.

11. Okręgowa rada lekarska, w drodze uchwały, stwierdza istnienie trwającej co najmniej 5 lat przerwy w wykonywaniu zawodu i kieruje lekarza, lekarza dentystę na przeszkolenie oraz ustala tryb, program, miejsce i okres przeszkolenia, uwzględniając dotychczasowy okres i formę wykonywania zawodu, kwalifikacje lekarza, lekarza dentysty, długość przerwy w wykonywaniu zawodu. Przeszkolenie zawodowe powinno trwać nie krócej niż 3 miesiące i nie dłużej niż 12 miesięcy. Jeżeli przerwa w wykonywaniu zawodu jest dłuższa niż 10 lat, okres przeszkolenia może być dłuższy niż 12

miesiący. W przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 okręgowa rada lekarska kieruje lekarza, lekarza dentystrę na przeszkolenie teoretyczne do odpowiedniego podmiotu lub podmiotów, a przeszkolenie powinno trwać nie krócej niż 3 miesiące i nie dłużej niż 12 miesięcy.

12. Przeszkolenie odbywa się w podmiocie wskazanym przez okręgową radę lekarską pod nadzorem lekarza lub lekarza dentystry wyznaczonego przez podmiot leczniczy na podstawie umowy o szkolenie zawartej przez lekarza z tym podmiotem z zastrzeżeniem ust. 11 zdanie czwarte.

13. Lekarz, lekarz dentystra zobowiązany przez okręgową radę lekarską do odbycia przeszkolenia, w okresie jego trwania może wykonywać zawód jedynie w miejscu odbywania przeszkolenia.

14. W razie nieusprawiedliwionego uchylania się lekarza, lekarza dentystry od odbywania przeszkolenia w okresie 3 miesięcy od podjęcia uchwały zobowiązującej lekarza, lekarza dentystrę do odbycia przeszkolenia lub nieusprawiedliwionego przerwania przeszkolenia na okres dłuższy niż 3 miesiące, okręgowa rada lekarska podejmuje uchwałę o zawieszeniu lekarzowi, lekarzowi dentyście prawa wykonywania zawodu do czasu ustania przyczyny zawieszenia.

15. Obowiązek odbycia przeszkolenia z powodu przerwy w wykonywaniu zawodu nie dotyczy lekarza będącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który posiada dyplom lub inne dokumenty poświadczające formalne kwalifikacje wymienione w wykazie, o którym mowa w art. 6b ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, i dotychczas nie uzyskał prawa wykonywania zawodu lekarza albo prawa wykonywania zawodu lekarza dentystry na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

16. Lekarz, lekarz dentystra, który zaprzestał wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może wyłącznie udzielać świadczeń zdrowotnych oraz ordynować leki w odniesieniu do swojej osoby lub osoby bliskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach

pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w warunkach ambulatoryjnych, a także obowiązany jest udzielać świadczeń zdrowotnych wynikających z obowiązku określonego w art. 30 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

SEKRETARZ

Marek Jodłowski

PREZES

Andrzej Matyja